

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
EST. 16 - TELEFON 2298

ANY XIII. NÚM. 4066

BARCELONA, DIJOUS 25 DE MAIG DE 1916

UN NÚM. 5 CÈNTIMS

IMPRENTA ESTEREOPIA
EST. 16. TELEFON 2298

IMPRENTA amb material i maquinària de compondre i imprimir, moderns, casi nova, en condicions per a realitzar grans operacions, ES VEN. Dirigir-se a Josep Ribalta, Corts Catalanes, 684, baixos, de 5 a 6.

HORES SOLEMNIALS

Les grans rectificacions

L'actualitat política l'omple i l'omplirà per molts dies l'acte regionalista del diumenge i les declaracions dels davanters de la Lliga. Cal reconèixer-ho sense atenuacions perquè uns i altres poden influir poderosament en la vida de la nostra Catalunya. Els homes de la Lliga han assenyalat una divisió entre l'actuació que fins avui han realitzat i la que des d'ara iniciaran. Nosaltres, després del seu darrer triomf electoral, varem preveure aquesta rectificació de conducta cap a l'afirmació íntegra del Nacionalisme que nosaltres hem sustentat sense atenuacions de cap mena en tot moment, per difícils que hagin sigut les circumstàncies i per temeraria que hagi sigut la situació en que ens col·locava la defensa dels nostres ideals, que són l'afirmació, sense atenuacions de cap mena, de la personalitat de Catalunya.

Triomfant el Regionalisme amb el programa màxim de les seves aspiracions tan moderades, que determinaren l'escissió d'homes eminents d'aquella capella política, s'imposava aquesta afirmació nacionalista que ve a sagellar la glòria dels nostres enlairats sacrificis, defensats amb la més gran abnegació lo que és essència immaculada del Nacionalisme, el sant ideal de pàtria que contorba el món amb la més formidable de les guerres que ha vist l'Humanitat.

Presentant la aquesta rectificació de conducta, hem saludat la festa dels regionalistes amb les paraules que tanta sorpresa els causaren i que, segons diem francament, sols lloanc mereixen per la sinceritat que les ha dictades. En els nostres judicis, hem procurat sempre que la major independència els dongués l'eficàcia que no poden tenir mai les idees en matllevades i les orientacions agenes. Per això en hem de felicitar que en Cambó hagi coincidit amb una de les idees que apuntaven en un dels nostres editorials publicats la setmana passada i que hagin sigut subratllats en un dels comentaris polítics de *La Veu*: aquella coincidència i la nostra idea, llençada tot comentant la conferència d'un radical-nacionalista.

No la volem discutir nosaltres, nacionalistes republicans, aquesta retracció absoluta de conducta que en bé dels principis nacionalistes, han fet els homes de la Lliga. Que no és sincera? Que és

una nova modalitat de la perfídia que ha caracteritzat a alguns dels seus davanters? Pitjor per ells, pitjor per a la seva política, que caldrà necessària, forçosament, en el més gran dels descrèdits, si traïdora novament amb febleses i atenuacions injustificables, la seva paraula donada solemnement de contribuir a aixecar el gran Temple de la pàtria.

Les rectificacions de conducta enforteixen totes les actuacions. Aonegat patriota, el nostre il·lustre líder que fou En Pere Corominas, sacrificant la seva eminent personalitat dintre del Nacionalisme republicà, va abdicar del seu lloc d'honor col·locant-se a les rengleres dels soldats de primera línia, per a seguir lluitant, cavaller obscur de l'ideal, en defensa de la causa de Catalunya, que és la de la llibertat. Si una rectificació de conducta avala l'afirmació d'un ideal, al que taxativament s'havia renunciat de fet, afeblint-lo erròniament, homes de llibertat, moderats convensuts, hem d'admetre-la com a bona, fins que els fets ens demostrin el contrari, perquè així ho exigeix el sentiment optimista, que ha d'impulsar al nostre esperit de joventut en les lluites per el triomf dels nostres ideals ben definits. Llealment, amb tota noblesa i a cara descoberta, a plé sol, hem anat a coalicions electorals i per lo tant, purament transitoris, fent respectar el Nacionalisme fins per aquells qui l'havien befat. La nostra relació amb aquests elements, ha deixat en les seves rengleres, el dolç llevat del nostre puríssim amor a la terra, traduït en fets positius que no hem de retreure. Aquella mateixa llealtat ens inspira avui, ens ha inspirat sempre els nostres actes polítics que podran haver sigut equivocats però que no han afeblit l'honorada, la santetat de l'ideal que els guiava, practicat tant honestament com ho pugui fer el més respectable dels nostres detractors.

Les hores solemniales de les grans rectificacions van caient pausadament en el relleu del Temps, retrunyint per les amplex planuries i les valls sorberbes de la dolça Catalunya dels nostres amors, com impulsades per un fenomen ocult, derivat del treballament mundial, tot forjant les idees noves....

COMENTARIS ENTORN DE L'EXPOSICIÓ

SERGI CHARCHOUNE

Veusquí un artista que aporta a la nostra vida artística una nota d'inquietud, de renovació i que, sobre tot, té el valor de suscitar amb la seva obra una revisió de principis estètics. La resolució de problemes d'estructuració, l'estudi profund del color com una cosa substantiva, condueixen com al seu recurs i complement a la darrera part de la producció artística de Charchoune, als estudis de decoració. No es aquesta, amb una inversió d'ordre entre els dos primers aspectes, la curva total de la producció pictòrica moderna? Literada de la influència literària que l'aburria al començar el darrer terç XIX francès, la pintura cerca per damunt de tot la resolució del color. Passa mig segle i heusquí que el Cubisme al desenrotllar d'una faïsa absoluta lo que ja s'era anunciat en l'obra de Cezanne, concedeix cabdal importància als problemes d'estructura. I avui es dirà que entra la pintura, tímida ment encara, però de manera perfectament observable, en el camp de la decoració.

Totes les belles arts han tendit de una manera més o menys directa a influir en la pintura, un temps o expr-sar lo que ella sola pot expressar, modernament. I la pintura, esquartera, ha tractat sempre de defugir aquestes influències d'evitar aquestes inversions en el seu camp. Durant sigles, la pintura ha tractat assumptes literaris. Tot el Renaixement no feu més que eternisar en belles teles, assumptes presos a les faules paganes o a les idees cristianes. Un bell desnú no era aleshores un bell desnú tant sols; era Danae o Afrodit... Sols amb el predominat cultiu del retrat i del paisatge comença la pintura a recloure's dintre el camp de la seva pròpia i exclusiva acció.

El quadre d'Història, caracterisa el moment més moribund de la Pintura. Sortosament per a la Pintura si a França floria un Delacroix, també floria un Carot. Amb l'impressionisme ja la pintura, orfe d'influències literàries realisa una obra de pura bellesa.

Les altres arts, però, en els temps moderns, en lloc de prestar elements a la producció pictòrica, tracten de llevar-li lo que és seu, lo que cap altre art pot expressar: i així des de la exaltació sensitiva que fa dir:

«...A Metamorphose mystique de tous mes sens fondus en un! Son haleine fet la musique comme sa voix fait le parfum».

era ja fàcil arribar a un Rimbaud que trobés valors de color a les vocals, i amb un pas més que un músic, l'Erik Satie, tractés d'expressar pels sons musicals idees de forma i de color.

En tota la moderna evolució pictòrica una nova tendència es descobreix. A fer de les arts plàstiques quelcom líric, és a dir no descriptiu, no figuratiu. Un fondo de Renoir era bell per la qualitat material del color, pel valor delicadament lumínic d'aquest, no pas perquè tractés de reproduir, de representar res. El mateix Cubisme, amb tot i proposar-se un ideal absolutament oposat a realitzar efectes meravellosos de color, independentment de tota intenció figurativa. El nom de Mestringer ens releva d'insistir en aquest punt.

Charchoune ens ha vingut a mostrar com era possible la creació de belles obres pictòriques mancadres de tot element figuratiu. Ell ama la bellesa de les línies, no com a una expressió de cosa viva sino per la gràcia mateixa de la línia i sab trobar en el color un valor substantiu sense cercar la seva bellesa en la bellesa de les coses del món. I així, els elements naturals, a l'ésser recollits en la obra pictòrica son reduïts a un element decoratiu, per una sabia labor d'estil·lació. L'Orient, mestre d'estil·lacions i de pompos decoratives, ha influït sens dubte en la obra d'aquest artista rus que avui ens delecta amb la seva exposició.

No he volgut pas tractar de valorar la exposició Charchoune. Això tora a demés difícil en el moment de vacil·lació d'un art que s'inicia. Unicament he volgut anotar el fet de que Sergi Charchoune ha fet present a la curiositat artística de Barcelona d'una nova visió pictòrica de les coses, mellor dit, d'una nova comprensió de les arts plàstiques: la línia per la línia i el color per el color, sense que ni l'un ni l'altre vulguin reproduir la naturalesa ni expressar res més que la seva pròpia i substantiva bellesa.

V. SOLÉ DE SOJO

Teatre Català

Ha despertat un fort interès l'anunci de la representació extraordinària que de la tragèdia en tres actes «Nausica» den Joan Maragall ha de donar-se avui, dijous en la cinquena vetllada selecte de la serie organitzada pel «Foment del Teatre Català» en el teatre Pompeia.

Ans de la representació el dramaturg Ambrosi Carrión llegirà un comentari a l'obra den Maragall i en elogi al gran poeta.

Acabarà aquesta sessió amb «Porugay» la hermosíssima comèdia en un acte den J. Pin i Soler.

La demanda de localitats per aquesta sessió es nombrosíssima, havent-ne adquirit les més distingides famílies de Barcelona i amics del plebeu poeta.

Per a localitats al «Foment del Teatre Català», Boters, 16.—Centre de localitats de la Plaça de Catalunya—Teatre Pompeia.

Pels presos de Ceniceró

Avui, a les deu del vespre, tindrà lloc un miting a l'Unió Republicana Gràcia per a demanar l'indult dels presos de Ceniceró.

Amb el mateix objecte s'en celebraran, un el proper dissapte a la Fraternitat Republicana Sansense, i un altre el dia primer de juny al local de la Casa del Poble.

Les entitats que vulguin celebrar algun acte, poden posar-ho en coneixement del Comitè d'aquesta campanya, que'lls hi facilitarà oradors per parlar en aquests actes.

Aquest Comitè prega a tots els ciutadans que estiguin habituats a ocupar la tribuna pública i vulguin cooperar en a campanya «Pro Ceniceró», els preguem se serveixin indicar-ho en aquest Comitè per la millor organització de la campanya.

Recordem que aquest Comitè està instal·lat al local de la Joventut Radical del districte V, carrer de l'Hospital, 131, baixos.

Reial Academia de Medicina i Cirugia

La sessió dedicada a l'Academia a l'entrada del Dr. Coll i Bofill, tingué lloc sot la presidència del Dr. Carulla. El Dr. Coll i Bofill, després d'un sentit record al Dr. Cabot, la vacant del qual ocupava, passà a tractar del tema sobre «Alguns comentaris respecte de diverses manipulacions a que són sotmeses les llet; sa bacteriologia, higiene; procediments més usuals de esterilització; llets modificades pels mètodes francesos, homogeneïtzació; barreres lactíques dels alemanys, anglesos i nord-americans i practiques espanyoles. El muniyir aseptíc de la llet; son valor nutritiu segons la especie, comparant-la amb l'esterilització en l'alimentació de l'alimentació dels nois.» Al final va preguntar si podria modificar-se aquesta secció.

El Dr. Rodríguez Mendez que contestà al discurs del Dr. Coll i Bofill, va exposar els mèrits que concorren en aquest, fent ressaltar, en dos aspectes de sa complexa vida, l'humanitari el científic, analisant d'una manera magistral la evolució de les idees i practiques mèdiques en us en diferents èpoques, felicitant-se de que els metges espanyols no s'hagin prestat a ésser traductors de l'estranger, preferint lo senzill a lo complex. Tant el Dr. Coll i Bofill com el Dr. Rodríguez Mendez, foren sumament aplaudits.

El Dr. Carulla es felicità de l'ingrés del Dr. Coll i Bofill a l'Academia, dedicant-li afectuoses frases d'elogi, i li imposà la medalla d'academic amb la solemnitat deguda.

Conferencia notable

El proper dissapte tindrà lloc en el Centre de Lectura de Reus, un veritable aconeximent artístic amb la conferencia que hi donarà l'erudit escriptor, nostre apreciat amic don Ramon Miquel i Planas, sobre l'interessant tema «Reconstituïció del Patrimoni espiritual de Catalunya».

El senyor Miquel i Planas il·lustrarà el seu discurs amb nombroses projeccions, quines plaques fotogràfiques se han fet expressament per a dita conferencia.

L'acte serà públic i tindrà lloc en el saló-teatre per a major comoditat de la concorrencia que és d'esperar serà tant nombrosa com mereixen els mèrits del conferenciant.

La qüestió del pa

Greu conflicte a Badalona

Anit ens comunicaren per telèfon desde Badalona que la qüestió del pa està a punt d'ocasionar un greu conflicte d'ordre públic, si el governador civil senyor Suárez Inclán, no procura posar-hi immediat remei.

Els flequers repartiren ahir profusament un enèrgic manifest a fi de donar compte a la opinió pública que'l Governador res ha fet per a que puguin adquirir la farina al mateix preu que'ls flequers de Barcelona.

Acaben dient en el sudit manifest —i això es lo més greu del conflicte— que han anunciat a l'alcalde que tan caran les fleques així que venci el plaç senyalat per la llei.

Per a tractar d'aquest greu assumpte, es celebrà demà, divendres, un gran miting en el teatre Espanyol, qual acte es esperat amb veritable interès.

El poble està molt excitat davant del present conflicte. Nosaltres esperem que'l senyor Suárez Inclán buscarà amb tota urgència el medi de resoldre aquesta qüestió, la gravetat de la qual no cal recalcar, tan més tractant-se de una ciutat eminentment obrera com Badalona.

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Exposició del donatiu francès

Els llibres, busts i gravats que formen el donatiu francès a la Biblioteca de Catalunya han arribat ja a Barcelona. El personal de la Biblioteca se ocupa de fer-ne una instal·lació dins les sales cedides a l'efecte per la Diputació, situades a les galeries del Palau de la Generalitat.

L'inauguració solemnia tindrà lloc diumenge vinent al matí, amb una sessió a la qual se trobarà present, representant al Govern francès, M. Lucien Poincaré, Director d'Ensenyament Superior al Ministeri d'Instrucció Pública de França.

M. Poincaré, invitat expressament per l'Institut, farà us de la paraula, oferint a l'Institut i a la Biblioteca de Catalunya el present de la col·lecció.

Per la tarde M. Poincaré inaugurarà la serie de conferències encarregades a professors i academics francesos amb una de caràcter general sobre «La ciencia francesa».

Per aquestes dagues sessions han començat a circular-se les corresponents invitacions.

Noves obres de l'Ignasi Iglesias

Ahir estiguiren a Sabadell l'eminent dramaturg Ignasi Iglesias i el notable pintor escenògraf senyor Rocarol.

Aquesta visita obel·la a les gestions que se estan fent per a la representació en un teatre d'aquella ciutat de les darreres produccions de l'Ignasi Iglesias «Els emigrants» i «Rosaura», de les quals tenim molt bones impressions.

Si aquestes gestions de que parlem arriben a feliç terme, en la segona quinzena de Juny se estrenaran a Terrassa «Els emigrants» i al endemà se representaran a Sabadell. Després se estrenarà «Rosaura» a nostra ciutat, representant-se seguidament a Terrassa.

La Política

Anans i vinents

En l'express d'ahir a la nit, retornà de Madrid el diputat a Corts per Valls l'Albert Dasca.

Amb l'express d'anit marxà cap a Madrid, el primer vis-president del Congrés, senyor Aura Boronat.

El Director de Correus

En l'express d'ahir al matí va marxar a Girona el director general de Correus i Telègrafs, senyor Francesc Rodríguez, retornant a la nostra ciutat a la tarda i marxant a Madrid en l'express d'ahir a la nit.

Acudiren a l'estació a despedir-lo el governador, l'alcalde i altres elements oficials.

REPORTATGES ARTÍSTICS

Sala Parés

Des del dia 27 del corrent fins al 12 de juny estaràn exposats en la Sala Parés, una notable colecció de quadres, originals del renomnat pintor A. Ros i Guell.

En el catàleg que tenim a la vista hi aguren trenta quadres, molts d'ells notes i paisatges de Breda.

Donada la bona reputació de que gosa aquest distingit pintor, és d'esperar que aquesta exposició despertarà veritable interès.

Segon Saló Nacional d'Arquitectura

Ahir continua ses tasques l'Assamblea de Delegacions de Societats d'Arquitectes, reunits al Palau de Belles Arts. Va continuar la discussió del tema «Col·legiació forçosa», concretant-se en principi les bases de reglamentació del Colegi.

Els assembleistes visitaren per la tarda la Catedral, Ajuntament i l'Orfeó Català, quedant molt complacuts de les visites. Avui visitaran les Escoles de Bosc i Parc de Montjuic.

El Comitè Executiu del Segon Saló Nacional d'Arquitectura obsequià amb un esmorçar íntim al seu President honorari l'Excm. Marques d'Olèrdola. Dit acte tingué lloc en el restaurant Martin.

Continua essent molt visitat el II Saló Nacional d'Arquitectura, instal·lat en el principal del Palau de Belles Arts, cridant poderosament l'atenció el gran nombre i importància de les obres en ell exposades.

REUMATISMO, GOTAS Y ARTRITISMO
CON VENCIDOS TOMANDO LA VERDADERA
PIPERAZINE MIDY
FARMACIA LABORATORIO
La única que contiene el 92% del ácido ÚRICO

De Madrid estant

Les Corts ja són obertes; i això que sembla qu'hauria de preocupar als ciutadans de tot Espanya, ja que les Corts son les fàbriques, aon les nostres més grans llumaneres hi fabriquen les lleis que tenen de dur-nos la felicitat, el benestar i un bé negre, puc assegurar-vos, sens temor de que ningú me ho desmenteixi, que no ha arribat a preocupar ni a la gent d'aquesta coronada Villa de l'Os, amb tot i que son la gent de tot l'Estat, que més es preocupa per qualsevol cosa i fins devogades, ja veieu si es cert lo que dic, hi ha clatellades i grans polèmiques entre els «xicos» de la premsa, per si el «Chico de la blusa» ha quedat millor «con el toro» que no el «Gallito chico» o viceversa... Doncs amb tot i aquest caràcter tan plé d'idealismes, es pot dir que no li ha tret ni un minut de dormir aquesta ditxosa obertura. Res, qués veu que a la gnt, tan se li endona que les Corts estiguin obertes, com qu'estiguin tancades amb pany i clau, i fins amb valda i tot.

El dia de l'obertura donava bó de veure aquell bé de deu de fracs i xistres. No's podia donar un pas pel Congrés sens trovar encopetats i sense sentir olor de venècia dels que, encara que sols sigui per aquell dia, s'havien tret les taques de sobre... el frac.

Tan bon punt sonaren els timbres, tot s'omplí, fins a la tribuna de la premsa s'ens hi ficà gent d'aquella que per tot arreu s'fica, encara que sols sigui per a fer nosa i no deixar fer als altres que tenen d'assistir-hi «en cumplimiento de su deber». La cosa sigui de lo més seriós qu'he vist.

Es llegí el discurs de la corona, que és de lo més fluixet qu'hem sentit, se el-legí president a n'en Villanueva, aquest donà les gracies als que l'havien votat i als que no, amb un discurs que semblava un discurs acadèmic, qués lo més ensopit que hi ha, i «santa bona marja».

Què com s'explica que aquest acte no hagi preocupat al poble i en canvi el Congrés i el Senat estiguessin plens? La cosa té una explicació clara i con-

tudent, i és que tots els que omplen, tant al Senat com al Congrés, eren els elements oficials, els que tenen l'obligació d'assistir-hi, però el poble, el verdader poble, el que no cobra del «presupuest», aquest, tot i més que feu es anar a curiosos al passar la comitiva regia, de la mateixa manera que va els diumenges a la «Carrera de S. Jerónimo», o a la Castellana, per a veure el «desfile» dels que han omplert les places de braus. Això ha sigut tot.

Per lo demés, per ara, ens estem allò que se'n diu fastiguejant al Congrés, qués el meu lloc predilecte, ja que no hi ha res més ensopit com les discussions d'actes; l'únic que semblava que anava a moure una mica de soroll, i per lo tan a treure la monotonia de aquesta casa, era lo fet pel Tribunal Suprem, que ha tingut la virtut de deixar descontent quasi be a tot-hom, i fins segons sembla, al mateix Romanones, ha sigut aplaçat per uns quants dies, amb tot, sembla que'l seu amic Nogués, té l'intent de moure grasca i demostrar, que l'antiga Comissió d'actes que's nomenava, ho feia, molt, però molt malament i que per lo tan era just que s'hi posés remei.

Però que pot assegurar amb tot lo fet fins avui dia, que ha sigut pitjor el remei, que la mateixa malaltia.

Madrid, 19-5-916.

MOBLES

sólits i elegants

Degut a les actuals circumstancies

LA CASA HOMS

ven sos mobles a preus mai vists.

Dormitoris cabia barnicats per 750 ptes.

Pisos complets desde 1850 pessetes.

EXPOSICIÓ I VENDA

50, PELAI, 50

JAUME HOMS

Musicals

Recital Ferrán Ar.

No respongué el públic com devia al concert organitzat pel pianista Ardèvol, a la Sala Mozart, interpretant integres les «Goyescas» del mestre Granados i desfilant el producte del mateix a la solista iniciada per l'Orfeu Català a favor dels fills del pòrta artista.

A la primera part es feu aplaudir el concertista amb selectes pàgines de César Cui, Glazounov, Borodine i Max Reger, assolint una notable assimilació amb el caràcter de les mateixes, molt adaptable al seu temperament. Sobretot en el «Preludi i Fuga» de Max Reger, per a mà esquerra sola, aon l'Ardèvol ratlla a gran algaria, sortint victoriós de ses moltes dificultats d'execució.

Respecte a la seva labor en «Goyescas» tingué moments acertsats però en general siguió gris trobant-se a faltar el vessall del poeta que caracteritza l'obra del romàntic compositor, que el concertista no fa lliur del tot preocupat en vencer el difícil mecanisme amb que està escrita. No obstant l'auditori seguí amb molt interès els fragments que formen «Los majos enamorados» aplaudint tot sovint al senyor Ardèvol, que també cal felicitar-lo per l'altruista idea del seu homenatge al mestre Granados, en benefici dels orfes disortats.

Musica «da Camera»

El divendres vinent, dia 16, a la nit, tindrà lloc el desè concert d'aquest curs, de l'Associació de Música da Camera.

Una sonata de Mozart, diverses obres clàssiques i la famosa «Chacona» de Bach, seran executades pel violinista Joan Massià, concertista renomnat, de depurada tècnica i profunda sensibilitat musical, éssent secundat pel distingit pianista Guillem Garganta.

En la segona part seran ofertes diverses obres per a orgue de diverses èpoques, des d'un «Preludi i Fuga» de Bach a una interessantíssima «Processó de Kieff» de Mussorgski, completant-se la part amb altres selectes obres de Schumann i César Franck. La novetat de presentar-se en un concert de caràcter purament artístic com els de l'Associació, el vell i magistral instrument, dona un especial interès a aquesta sessió, que segurament quedarà satisfet per haver-se confiat la seva execució al notable artista Vicent M. de Gibert, organista consumat, i per poguer-se comptar amb un instrument tan complet i perfecte com les orgues del Palau de la Música Catalana, en la gran sala del qual tindrà lloc el concert.

Sala Phonola

El dies 25, 26 i 27 del corrent, dos sis a vuit de la tarda, se donarà a la Sala Phonola del carrer de Santa Agnès unes selectes audicions cronològiques dedicades al malaguanyat mestre Granados.

Amb l'aparat «Den» se reproduiran varis importants obres seves, tal com ell mateix va impressionar les poques avans de morir.

Orfeu Gracienc

El concert celebrat diumenge passat al Saló de la Comedia, fou un èxit mes als «conquerits» per aquesta notable institució artística.

Sota la direcció del mestre Balcels, cantà l'Orfeu Gracienc, escollides composicions, tenint una molt justa execució: «Aucellada» d'En Joaquim; «Veniu, Jesús, la carn febleja» d'En Bach; «Canigó» d'En Vives; «Joveniles» d'En Millet; Brindis, d'En Mozart; i «Psalm C. L.» d'En C. Franck, que foren fortament ovacionades per la nombrosa concurrència.

Per a l'últim concert popular matinal que tindrà lloc el proper diumenge dia 28 s'ha publicat ja el programa que pel seu contingut serà sens dubte demostració del avenç de que gaudeix avui l'Orfeu Gracienc.

Sala Aeolian

El dimarts passat s'inaugurà al Passatge de Gracia, número 35, el nou establiment de la fabrica de pianos de aquesta ciutat, Paul Izabal.

En aquest establiment la casa Izabal se proposa emplenar la representació de la casa «The Aeolian i Company» de New-York, col·locant-se a la altura que tan important manufactura requereix.

El senyor Talavera, don Salvador, on tindrà lloc aquest ressenyor, executà amb Pianola Aeolian varis i escollides composicions en l'«Arche» de Aeolian i en el «Piano Steinway», demostrant la perfecció d'aquesta única pianola que permet truir de la composició inter pretada, tota la seva riquesa harmònica.

Després l'esmentat senyor, explicà els propòsits que animen a la casa Izabal, al fundar aquest nou establiment, que no són altres que el crear a Barcelona una sala gratuïta de audicions úniques, important, una potent i importantíssima orga de la casa Aeolian en la que podrà executar-se les més complicades partitures.

Tots els invitats al destapar-se el Xampany de l'exquisit «lonche» en que foren obsequiats, desitjaren a la

casa Izabal una bona prosperitat per als seus bons intents que tan honrarán a la nostra ciutat.

Associació Musical de Barcelona

L'Associació Musical de Barcelona ens suplica que fem públic que's veu obligada a suspendre els concerts anunciats de la cantant americana Mrs. Kendall per haver sofert una indisposició repentina abans de la seva sortida de Madrid; no siguió possible aplacar-los per tenir que estar la cantant a París el dia 29 en cas de mol·lora, per a complir altres compromisos. Les persones que hagin pres localitats podran recollir el seu import.

SUBMARINS AL MEDITERRANEA

Dels vaixells enfonsats

Els tripulants del bergantí «Roberto G», arribaren abans d'ahir al vespre i es presentaren als consulsats respectius. Els russos seran enviats a França i els italians al seu país, via França.

El vapor correu arribà a primera hora d'ahir de Maó, portant tota la tripulació del vapor noruec «Tjomo» composta del capità, dos oficials, dos maquinistes i dotze individus de coberta i màquina. Contenen navegaven d'Anglaterra a Gènova, amb 2.050 tonellades de carbó mineral per aquest darrer port i trobant-se el diumenge últim, a dos quarts de dues de la tarda, a 50 milles al N. E. del Cap Formentor, foren obligats per un submarí austriac a abandonar el vaixell, donant-los el temps suficient per a recollir ses robes; verificat això, per mitjà d'explosius, fou enfonsat el «Tjomo»; tota la tripulació que se salvà en botes desembarcà a Alexandria i traslladada a nostre port en el vapor «Menorquina», se n'ha fet càrrec el consul de Noruega a aquesta ciutat.

Els tripulants del «Roberto G» són els següents.

Capità, Joan Amalfitano; primer oficial Antoni Scotti Santillo; contramestre, Josep Esquiano; mariners, Francesc Paolo Coppa, Lluís Amalfitano, Víctor Nicola Delleo, Francesc Chiofalo, Onofrio Jacono, Josep Caranada, Francesc Granada, Vicent Jacono, els quals arribaren ahir a Barcelona per a vure's amb el consul italià.

També arribaren els del «Regina».

Espectacles

Funció extraordinària

La Lliga de Corredors i Representants del Comerç per a son festival anyal a benefici de sa caixa d'invalides, lo divendres 26 del corrent, tarda i nit, en lo gran Saló Cine Doré, la companyia que dirigeix lo primer actor Joaquim Viñas, representarà el drama de don Ignasi Iglesias «Venit» i la marina amb un acte, darrera obra de don Apol·le Mestres «La barca dels afegits». Pendran part a l'espectacle les atraccions Les Villalust, representant S. M. El Còctol, La Verena, Listers Oierretres acrobates, Selva and Oeppi, Les Arafel caricaturistes.

Del dia 21 al 25 de tres i mitja a quatre i mitja tarda, i de nou a onze nit, que's despatxen entrades en lo local social Arribau, 21, telèfonu núm. 4070.

Els preus seran els corrents de la casa.

Teatre Tivoli

Aquesta setmana tindrà lloc en el Teatre Tivoli l'estrena de la revista cómic-ballable, lletra den Virgeli i musica del mestre Padilla «La Europea».

Aquesta nova obra, en la que pendran part els principals elements de la companyia, serà posada a escena amb gran luxe, presentant-se un apoteosis d'efecte nou i de sensacional suspensa.

Teatre Novetats

En el ràpid de Madrid, i procedents de Saragó, han arribat a Barcelona els eximis artistes Maria Guerrero i Ferrán Diaz de Mendoza, que com ja saben nostres lectors, inauguraran en el Teatre de Novetats les seves tores artístiques aquesta nit, estrenant-se la comedia romàntica dels celebrats germans Quintero «El duque de El».

Forma part de la companyia l'aplaudit primer actor Pep Santiago, tant volgut i apreciat del nostre públic. En Santiago interpretarà el graciosissim paper de «Chimenea» en «El duque de El».

L'Empresa de Novetats amb obgete d'amoritzar els intermedis de la Companyia Guerrero-Mendoza, ha disposat que en els j. rdins de dit teatre, executi seleccionat programa sinfònic la banda del regiment d'Alcantara dirigida pel mestre don Emili Borràs.

Gran Teatre Espanyol

L'Empresa d'aquest bonic teatre està esperant l'arribada de l'equipatge de l'eminent il·lusionista Cav. Maieroni, per poguer anunciar el seu debut.

Se tracta d'un espectacle sorprenent veritablement meravellós, compost de experiments casi tots nous a Barcelona, que cridarán poderosament l'atenció, especialment, entre altres mil, un titulat «La cabeza del Profeta».

La presentació fastuosa de dit artista i lo entretingut del seu treball, faran pasar a l'espectador ratos molt agradables. L'Empresa, conseqüent en els seus propòsits, a pesar de lo grandios de l'espectacle, regiran preus relativament econòmics.

El Municipi

Notes de l'alcaldia

La Junta directiva de l'Associació de Propietaris per a la prolongació del carrer de Balmes, amb el Dr. Andreu i don Teodor Roviralta, han visitat a l'Alcalde amb l'objecte d'invitar-lo a la inauguració del primer troc de la nova via que ha d'obrir-se a la circulació pública entre la Travessera i el carrer de la Forja, quina Secció dona ja una hermosa idea de la importància que ha de tenir tal millora el dia que's realisi en sa totalitat.

Per a vure d'armonisar els interessos del poble d'Hospitalet en quant al preu que's ven el pa amb el que se despatxa a Barcelona, que és menor, han visitat a l'Alcalde una comissió de foras d'aquella població i altra de la barriada de Sans acompanyades del president del Centre Gremial de Sant Honorat d'aquesta capital i de l'alcalde d'Hospitalet.

MILLORA

Per ordre expresa del tinent d'alcalde del districte VI s'ha procedit per la brigada d'afirmats de l'Aixample, a l'arregle del pis dels carrers de Borrall entre Provença i Rosselló, Aragó entre Villarroel i Urgell i Diputació entre Casanova i Villarroel. També s'ha netejat tot el tret de l'afirmat, comprés entre els carrers de Muntaner i Casanova de la Granvia Diagonal.

VARIES

El dia 2 del pròxim mes de juny a les onze del matí, se celebrará en la tinença d'Alcaldia del districte I, la subasta a la plana dels llocs de venda vacants en el mercat de la Barceloneta amb subjecció de condicions que's troba de manifest en la Direcció de l'Indicat Centre d'Abastejaments.

En la oficina facultativa de U. i O. s'han rebut els projectes de decoració de les columnes que per a l'enllumenat del Parc ha instalat la Societat Recreus i Atraccions, quina presentació s'havia interessat en compliment del contracte perquè se rigeixen les atraccions de Parc.

Casi reposat de la entermetat que sofria ha retornat a Barcelona, procedent de ses posesions de Matamala (Girona) el regidor d'aquest Ajuntament senyor Serrat.

El succés d'ahir

A primeres hores d'ahir tarda, va desenvolupar-se un tràgic succés al carrer de Sadurn, 11, ter er pis, el que va causar gran impressió a tot el veïnat.

En aquest pis, vivia relogada una noia de 18 anys, camarera d'ofici, nomenada Isabel Verdader.

Aquesta noia tenia per aimant un relogat del mateix pis, conegut per Mariano de trenta anys.

Al marxar al seu treball l'Isabel, el Mariano va sortir a l'escala disparant un tret de revòlver contra la seva aimant.

Seguidament va disparar el seu revòlver contra d'ell, morint a l'acte. Aquest fet, fou presenciat per la mestressa del pis d'ahont vivien els dos següent-li impossible evitar-lo per la molta precipitació en que va desenvolupar-se.

Aquest succés va causar molta estranyesa a tothom i molt en particular a la mestressa del pis per no haver sentit cap discussió entre els dos enamorats, ans al contrari que van despedir-se amb tota cordialitat.

L'Isabel va ser conduïda a la Casa de Socors, del carrer de Barba, on li van apreciar una ferida d'arma de foc a la galta esquerra de pronòstic reservat.

El jutjat de guardia va traslladar-se al lloc del succés ordenant l'aixecament del cadavre.

Les ferides que causaren la mort instantànea de Mariano tenen orifici d'entrada al pols.

Se creu que's movils que han portat a la realització d'aquest fet, no son altres que's gelos exagerats.

De totes maneres això sols son suposicions i per ara del cert no's pot dir res.

NOTICIES

CARNEI DEL DIA

Entra de guardia el jutjat de l'Oest, secretaria del senyor Grases.

A les quatre de la tarde deu marxar amb rumbo a Nova York el vapor-correu «Montserrat».

Celebrant sessió les juntes directives de la Societat d'obres agricul·lores de Barcelona i son radi, Cambra Agrícola del Vallès, Sindicat Alella Vinícola i Cambra Agrícola de Figueres.

OBITUARI. — Ha mort a Tarrós (Lleida) el senyor Josep Companys Griño, pare del nostre company en la premsa En Lluís Companys.

El finat era una persona molt coneguda i estimada en les comarques lleidatanes per les seves excel·lents qualitats. De caràcter amable i bondados s'havia guanyat molt justificadament generals simpaties.

Rebi la seva desconsolada familia el testimoni del nostre condol.

— Les botelles de l'aigua mineral natural «Vichy Catalan» porten totes els distintius amb el nom de la Societat Anònima Vichy Catala.

NOU ESTABLIMENT. — Els nostres particulars amics senyors Santiago i Perales ens inviten a visitar el nou establiment de sastreria, inaugurat darrerament en el carrer de Fontanella, 11.

La nova botiga està instal·lada en un magnífic local que reuneix excepcionals condicions per a l'objecte a que està destinat, cridant molt l'atenció per la seva elegant instal·lació, que mereix admirar-se pel seu bon gust. Tant per aquest motiu com l'indiscutible bondat dels articles que venen en la sudita casa, a preus veritablement reduïts donada la seva excel·lent qualitat, no dubtem que la nova casa Santiago i Perales mereixerà la millor acollida per part del públic elegant de la nostra ciutat.

No cal dir que's hi desitgem moltes prosperitats en el negoci.

— El millor estimulanti i tònic per a restablir la gana és l'Elixir Estomacal de Saiz de Carlos.

El vinent dissabte 27 de l'actual maig, a les deu del vespre, se donarà a l'Academia de Jurisprudència i Legislació de Barcelona la darrera conferencia en el present curs de la tanda organitzada per dita Corporació sobre Dret internacional, estant-ne encarregat el jove catedràtic d'aquesta Universitat don Josep Maria Trias de desentrotlar el tema: «Condicció jurídica de l'extranger enemic».

Es prega l'assistència a tots els senyors acadèmics.

— Estufes modernes, carbó, llenya i gas. PRECKLER, Ronda Universitat, 14

S'ha cursat el següent telegrama circular als senyors ministre de la Governació i President Senat, Madrid. «Agrairé a vuesaencia remeteixi a aquesta Unió Gremial Barcelona projectes Llei Regulació jornada dependència Mercantil Contract Treball llei Senat per interessar en gran manera components aquesta Corporació. El saluda afectuosament Jaume Agustí, President».

Diversions públiques

Teatres

TEATRE TIVOLI. Avui dijous matí de cine, l'èxit de regocij en tres actes, «El ca, príncipio los dums», bit dels èxits. Preus populars: Palcos 3 pessetes; Cadira plata, una peseta; devaters 80 cèntims; circulars, 70. Impostos a carreg del públic. Entrada general, impostos compreguts, dos rals.—Nit a un quart de deu, les obres del dia, Primer «La patria de Cervantes»; Segon l'opèrta en dos actes «Flor de cerezo». Entrada, 52 cèntims.—Aviat: gran estrena en Espanya, «La Europea».

Teatre de Novetats

COMPANIA GUERRERO-MENDOZA. Avui dijous, nit, a dos quarts de deu, INAUGURACIÓ.

Estrena de la comedia romàntica en tres actes, dividida en nou quadres, den S. i J. Alvarez Quintero.

EL DUQUE DE EL

Demà divendres, primera funció abonament a Moda: «El duque de Els». Dissabte, segona abonament a Moda: la comedia en quatre actes, de donce Jacinto Benavente, «El collar de estrellas».

NOTA: La funció d'abonament a Moda, que tenia de celebrarse el dia 24, es trasllada al dia 26 i la del dia 26 al 28 de Maig.

Gran Teatre Espanyol

Proximament debut del Cav.

MAIERONI

rei dels il·lusionistes.

Teatre Còmic. Avui dijous 25. El millor cartell de Barcelona. Tarda, a dos quarts de cinc mitja i ses nou en punt. Entrada 0'35. Primer «El primer beso»; Segon, tercer acte de la sarsa «Pene Hill», lliant-se a escena el brau Perdigó, per el fenomen Sacas i la seva quadra; Tercer «fidel tec elco», ne gran èxit, presentant hi part a l'interpretació Raquel Meiler, que actua ee triple còm ca i cantant ademés els suggestius complets del seu repertori. Quart l'èxit dels èxits, «La patria de Cervantes». Demà divendres, repiste de la «Espana de panaderia», amb la sorpresa anunciada, Santpere, Fuentes i Galega, interpretant «els papeers de Galito, Vicente Pastor i Belmonte, lliant-se a escena, el brau Perdigó, asessorats pel ponderós matatò Camaró. Proximament «las alegres chicas de Berlin».

Teatre Apol

COMPANIA DE Grans espectacles. Inauguració de la temporada de distiu. Dissabte, dia 27 de Maig, amb l'obra de magia,

La paia de cabra

Numeros còs de ball del Gran Teatre del Liceu, dirigit per la mestra donya Pauleta Pamiis. Ric decorat, sastreria i atreç.

Colisseum Pompeia

Travessera, 8 i 10. Companyia Jaume Borràs.—Veïlades selectes organitzades pel Foment del Teatre Català. —Avui dijous, 25 de maig, cinquena sessió. Primer la tragedia en tres actes, «En Joan Maragall «Naus ca». Segon: la comedia en un acte, «En J. Pin i Soler, «Poruga». La sessió començarà puntualment a un quart de deu. Venda de localitats: Foment del Teatre Català, Boters, 16, primer; Centre de localitats de la Plaça de Catalunya i al Teatre Pompeia.

Concerts

SALA MOZART

ASSOCIACIÓ MUSICAL DE BARCELONA. Dos grans sessions de Lieder a carrec de la eminent artista americana,

MTRS. KENDALL

Cooperació del Trio Soler. Dies 25 i 27 de maig, a dos quarts de deu de la nit. Despatx de localitats: «Unión Musical Española», Portal de l'Angel, 1 i 3 i en el Magatzem de pianos, «Cassa Sinar», Canals, 31, baixos.

Music-Halls

MUSICH-HALL. Assalt 12. Edén Concert. Tots els dies tarde i nit grans concerts per una miosa troupe. Franco-italo-espanyola.

ALCAZAR 7, UNIO, 7, Telèfonu núm. 2212. Tots els dies tarde i nit. Vanderville i Varietés: Sings-Pitt.

Folies Bergeres

NOVA EMPRESA. Avui dijous 25 de Maig. INAUGURACIÓ, amb 60 debuts. Deu, Entre s que hi figuren: MARI JULI, LLUISA VILA, MALATZOFF, TROUPE RITCHAVE i l'estrella espanyola

Elvira Corlés

de 7 a 9, aperitif tango. Cuberts a 5 pessetes, apres minuit souper tango, TRIGANES, BERKI.

MUSICH-HALL. La Bona Sombra. Tots els dies tarde i nit. VARIETES-VODEVIL.

ROYAL CONCERT «MUSICH-HALL». Marqués del Duero, 103, davant Teatre Comtal. Grans Cançons tots els dies tarde i nit, per una important «Companyia de Varietés».

Societat Patria Chica

Barbà, 10, bis. Tardet nit grans concerts

Cinematògrafs

Gran saló cine Doré

Avui dijous grans sessions de moda, el millor cartell de tots els cines d'Espanya, impossible vure millor en art, presentació i variat, fixant-se amb els noms per a convencer-se de lo que s'anuncia, es la realitat probant-ho amb els fets. Primer es projectaràn hermoses pel·lícules i ens seguida acobarán presentant-hi per les següents atraccions: Sisters Pierreltis, la sevra acrobatica, acompanyant de la seva excentrica presentació notable. Toni And Silva, excentrics de gran rialla, presentant parodies de lluites en les quals estan insuperable. Ovacions grans a l'hermosa cancionista tant volguda d'aquest públic, la predilecta de les senyores.

La Verna La Verna

Debut dels caricaturistes de gran èxit Los Arfel, número de gran valer artístic. Debut dels colossals duetistes de gra fama, els que més agraden a aquest saló.

Los Villalust Los Villalust

els quals estrenaràn l'atrachada cómica, lírica i ballable de gran actualitat

Su Majestad el cocido

presentant-hi part chor de nois, chor de caballers i la parella de ball Porta Carbonell. S'estrenaràn 8 magnífiques decoracions, i aquesta obra, serà el aconecement més gran que's vureu en el genre del varietés.

Demà grans festivals organitzats per la lliga de corredors del comerç, de Barcelona, grans atraccions, presentant-hi part la companyia del primer actor Joaquim Viñas. Detalla per programes i premsa diària.

Poliorama. Rambla d'Enllaç. PALAU DEL CINEMATOGRAF. Avui dijous, colossal programa. Cinquena sessió, entre elles «La renegada de Babilonia» (1.300 metres). Exclusiva d'aquesta empresa. —Tres sense competència: Preferència, General 0'25.—Aviat grans estrenes.

Varies

TURO PARK

Obert totes les tardes.—Magnífic Parc de centre de esports i atraccions.—Avui dijous, cinquè de la temporada distiu: Primer, part de a cançons de SKATING-HOCKEY.—Començant amb la Banda de Caçadors de Barcelona, acabant amb un magnífic Castell de Focs artificials.—Entrada de passeig, 25 cèntims.

FRONTO COMTAL

Avui tarde a les quatre. Rojos: GABRIEL I NAVAS. Blaus: ORTIZ I EGUIA. Nit a un quart d'onze. Rojos: EGUILUZ I ECHEVERRIA. Blaus: ECHEVERRIA I GOENAGA.

Butlletí Comercial

Borsa de Barcelona

Mercat lliure de valors

Operacions. Exterior 0'000, Nord 75'90 0'000 Alcant. 0'000 Andals 63'80 Orens 0'000 Plata 0'000 Filipines 0'000 Mercantil 0'000 Colonial 0'000 6 de maig.

De tres a quatre de la tarde si fero

a Llotja els següents canvis

Interior 4 per 100 A.	75'90
Idem B.	75'90
Idem C.	75'90
Idem D.	75'90
Idem E.	75'90
Idem F.	75'90
Idem G.	75'90
Idem H.	75'90
Idem I.	75'90
Idem J.	75'90
Idem K.	75'90
Idem L.	75'90
Idem M.	75'90
Idem N.	75'90
Idem O.	75'90
Idem P.	75'90
Idem Q.	75'90
Idem R.	75'90
Idem S.	75'90
Idem T.	75'90
Idem U.	75'90
Idem V.	75'90
Idem W.	75'90
Idem X.	75'90
Idem Y.	75'90
Idem Z.	75'90

Municipi.

dem semestre	87'50
dem soc. A, B, C 1925	87'50
dem 1927 D.	87'50
Idem ampliat 1912 B.	87'50
Idem serie E, 1912	87'50
Idem ad. B.	87'50
Idem Aixampis 1899	87'50
Idem aixampis 1907	87'50
Idem dem 1913	87'50
Idem Pons Reform.	87'50
Idem ampliat 1913. B.	87'50
Idem dem 1910, B.	87'50
Idem Sarria.	87'50
Diputat	87'50
Idem serie B.	87'50
Mancomunitat.	87'50
Bonos Exposició d'E. Eléctriques.	87'50

La Guerra Europea

Telegramas del nostre servei especial enviats pels
corresponsals particulars d'EL POBLE CATALA
RESUM DEL DIA

Al front occidental, a la regió de Verdun, els alemanys continuen un furios i desesperat atac, contra tot el front francès, sacrificant milers de vides.—Al front oriental, l'exèrcit rus ha rebutjat als alemanys al riu Vesselu.—Al front meridional, els italians a l'Alt Cordevole, s'han apoderat per assalt d'una important possessió austriaca, al Mont-Sief.—Al Caucas, al S. O. de Trebisonda, els russos han rebutjat l'exèrcit turc, causant-los grans pèrdues.

d'Espanya

(PER TELEGRAF)
Rumors comentats

MADRID, 24

Diu «La Epoca»:

«S'ha seguit comentant aquesta tarda el rumor posat en circulació dies passats i avui desmentint rodonament pel cap del Govern respecte al pas de tropes portugueses per Espanya.

Les notícies són de que el cap del Govern té tota la raó al assegurar que ni d'aprop ni de lluny Anglaterra ha parlat amb el nostre Govern sobre aquest particular, així com sembla que no són divisions de tropes portugueses les preparades en el país veí, sinó de gent de color.

Els maliciosos han pres peu per als comentis en les repetides conferències del comitè de Romanones amb el general Luque i en la sobtada repatriació de tropes del Marroc; però en assumptes tan delicats, la malícia no diu deixar-se solta amb molestia evident per a països als quals ens uneix cordial amistat».

Armes i municions

Diu «El Mundo» que en el vapor «Antonio López» vindrà a Espanya des de Nova York, un carregament de armes i municions valorat en sis milions de pessetes.

Porta el dit vaixell a Cádiz 11 milions de projectils Mauser, canons de costa, 3 hidroplans de combat capaços per a portar 800 lliures de càrrega, material per a fabricació de projectils i part d'un submarí.

De l'estranger

La situació general a França i Belgica

(PER TELEGRAF)

COMUNICAT OFICIAL FRANCES

DE LES ONZE D'ANIT

PARIS, 24

«A la regió de Verdun, els alemanys han pres caràcters d'extrema violència en tot el nostre front, sense que sigui encara possible precisar els considerables efectius que hi han pres part.

A la vora esquerra del Mosa, després d'un bombardeig amb granades de gros calibre que ha durat tot el matí, els alemanys han llençat moltes vegades les seves masses a l'assalt contra les nostres posicions de l'E. i de l'O. del Mont-Homme.

El primer atac, seguit pels nostres tirs d'artilleria i els nostres focs d'ametralladores, ha estat rebutjat amb pèrdues sagnants, sense que l'enemic hagi pogut abordar les nostres línies.

El segon atac, també encarnit, executat cap a les set del vespre, ha conseguit penetrar en una de les nostres trinxeres de l'O.

Un contra-atac nostre immediat ha rebutjat completament l'enemic.

A la vora dreta del Mosa, la regió de Handromont a Douaumont, ha estat tot el dia teatre de lluita mortífera.

Els alemanys han multiplicat els assalts, precedits cada vegada de potentes preparacions d'artilleria.

Malgrat tots els seus esforços, les posicions conquerides per nosaltres ahir han estat integralment mantingudes, especialment dins del fort de Douaumont. En aquesta regió han quedat en el nostre poder més de 300 presoners.

Canoneig habitual en el restant del front.

Aviació.—A la regió de Furnes, un aparell alemany, ametrallat

per un dels nostres, ha caigut a les nostres línies.

Prop de Bleumont un aviat, seriósament tocat durant un combat aeri, ha caigut a les línies enemigues.

A la regió de Linge un dels nostres pilots, atacat per tres avions enemícs, ha abatut un dels adversaris i ha fet fugir els altres dos.»

COMUNICAT OFICIAL FRANCES

DE LES TRES DE LA TARDE

PARIS, 24

«A la Champagne, a favor de l'emissió de gasos, els alemanys han intentat abordar les nostres línies, a la regió de l'O. de Navarin.

Els nostres trets russants han fet tornar els alemanys a les seves trinxeres.

A la vora esquerra del Mosa els alemanys han intentat durant la nit una potent acció ofensiva, a l'E. del Mont-Homme.

Han penetrat, després de lluita pam a pam i a costa d'important sacrifici, al poble de Cumieres i a les trinxeres immediates de l'O. de la població.

Nous informes posen de manifest que els efectius enemícs emplaçats a la regió del Mont-Homme des del 21 de maig són superiors a tres divisions.

Al Woivre, bombardeig dels sectors de Eix i Monlauville.»

A RUSSIA

COMUNICAT OFICIAL RUS

PETROGRAD, 24

Comunicat oficial: Després de trasbalsar les seves trinxeres hem rebutjat als alemanys a l'altra banda del riu Vesselu.

Front del Caucas.—Al S.O. de Trebisonda hem rebutjat reiterades temptatives d'ofensiva de l'enemic.

En direcció a Jumihekan hem desallotjat als turcs d'una posició a les vessants N. del Taurus.

En direcció a Mosul hem ocupat Serdocht.

A ITALIA

COMUNICAT OFICIAL ITALIA

ROMA, 24

Comunicat oficial: Entre l'Àstico i Brenta i a la vall de Sugana hem rebutjat atacs i després ens hem replegat gradualment, fora de la pressió de l'enemic, a les línies principals de resistència.

A l'Alt Cordevole hem pres per assalt una important posició enemiga, al Mont-Sief, fent alguns presoners.

En el restant del front, intenses accions d'artilleria

Crédits aprovats

LONDRES, 24

La Cambra dels Comuns ha aprovat per unanimitat el projecte de concessió de crèdits extraordinaris per a les despeses de la guerra.

França i Anglaterra

PARIS, 24

Amb ocasió de l'«Empire days», M. Poincaré ha telegrafiat al rei Jordi V, felicitant-lo i fent vots pels triomfs dels combatents britànics.

El rei ha contestat donant les gràcies al President i explicant la seva

confiança en la victòria dels aliats, que solidaritzarà l'Imperi britànic amb França.

La situació de Montenegro

BURDEUS, 24

El rei de Montenegro ha escrit al senyor Radovitch desaprovant la presència del príncep Mirko a Viena, negant-li tot caràcter oficial i declarant que els ministres que han permanescut a Montenegro deixen de formar part del govern Montenegrí.

El rei Nicolau espera, mercès als aliats, la prompta resurrecció de Montenegro.

Vaixells enfonsats

GENOVA, 24

Un veler italià i un veler rus han estat enfonsats per un submarí alemany al Mediterrani Occidental.

També ha enfonsat un vapor grec que intentava socórrer-los.

A la Tripolitania

ROMA, 24

L'expedició de socors organitzada a Trípoli ha desembarcat a Zuara, on ha derrotat als rebels que amenaçaven la ciutat, apoderant-se de gros botí i fent presoners.

Els delegats russos

PARIS, 24

Els parlamentaris russos han esmorçat avui a l'Eliseu.

Vaixells a fons

PARIS, 24

El vaixell de tres pals «Myosotis», de Fecamp, ha estat tirat a fons per un submarí austriac.

La tripulació s'ha salvat.

LONDRES, 24

El Lloyd dona compte de que el vapor anglès «Rhenass» ha estat enfonsat.

El vapor danès «Karla» ha topat amb una mina, enfonsant-se.

La tripulació s'ha salvat.

La reina de Suècia

AMSTERDAM, 24

La «Gazeta», en un despatx de Carlsruhe diu que la reina de Suècia, a conseqüència d'una sobtada inflamació de l'orella, ha sofert la perforació del timpan.

Petició de crèdits

LONDRES, 24

A la Cambra dels Comuns Mr. Asquith ha presentat la segona petició de crèdits per a l'any 1916, per la suma de 300 mil-lions de lliures esterlines.

El total dels crèdits demanats des del començament de la guerra s'eleva a 2.382 mil-lions de lliures esterlines.

Informació telegràfica

ESPANYA

(De 9 matí a 12 nit)

Parla en Romanones

MADRID, 24

Breu fou avui l'entrevista que celebraren els periodistes amb el jefe del Govern, qui ens manifestà que mancava de notícies.

El comte de Romanones se limità a dirnos que l'havien visitat el senyor Burrell, el bisbe de Barcelona, el general Burguete, una comissió de la Junta de coloniació i altra de constructors navals.

Les Corts CONGRES

MADRID, 24

Sobre la sessió a les tres, presidint el senyor Villanueva, trobant-se al banc blau el senyor Barroso, i ocupant els escons 10 diputats.

S'aprova l'acta de l'anterior.

Ordre del dia.—Són proclamats diputats els senyors Jansana, Saes, González Vilari i Macià, per Sant Feliu de Llobregat, Seu d'Urgell, Igualada i Les Borges, respectivament.

També són proclamats diputats pels districtes corresponents els senyors Aramburu, comte del Rincon, Gómez Aramburu, Moreno Artache, Aparicio Zumarraga, Rodríguez, Ibañez, comte de Peña Ramiro, Buendía, Saiz de Viqueña, Urzaiz, Melquiades Alvarez, Suñer i Torre.

El senyor BERGAMIN impugna li informe relatiu a l'acta de Nules.

El baró de TERRATEIG, proclama la defensa i queda proclamat.

També s'apr va l'informe sobre la acta del Vendrell, que proposa la proclamació del marquès de Villanueva i Geltrú.

El mateix passa amb el relatiu a Vejez-Rubio, que proposa la proclamació del senyor López Ballesteros.

El senyor BUGALLAL impugna li informe del Suprem que proposa la nul·litat de l'elecció a Orense.

Segueix el senyor Bullagal censurant durament els procediments electorals del senyor Alba, que a pesar de ses ofertes de que no sospensaria Ajuntaments, en un sol dia va suspensar el set del districte d'Orense i per últim per a completar la tasca sospengué també l'Ajuntament d'Orense. Ademés va recórrer a tots els recursos electorals.

El governador d'Orense envia delegats que anaven rodejats d'una escolta magna (Rialles). Allí s'ha deixat cessant a pobres i honrats empleats i s'han començats tota mena d'excessos.

Censura a l'argument del trasllat de l'adversitat fiscal d'Orense, per a qui tenia frases de gran i just lògic. L'orador fa variis càrrecs al ministre de Gracia i Justicia i al senyor alguns fets diu: Això no passa no mes que quan governen els liberals. (Protestes de la majoria).

El senyor BUGALLAL: Ho afirmo i ho sosting.

Continua fent càrrecs contra el Govern i contra les autoritats d'Orense.

Demana la immediata reforma de la Junta de Reformes Socials d'Orense.

Quan el senyor Bullagal acaba el seu discurs, que ha sigut una verdadera catilinaria contra el Govern, els senyors Dato, González Besada, Sanchez Guerra i Bergamin el feliciten.

El ministre de la GOVERNACIO defén l'actuació del Govern en les eleccions.

Creu que el senyor Bullagal ha estat apassionat.

Nega que el Govern hagi fet la més petita indicació al Tribunal Suprem recomanant-li actes.

Acaba defenent l'imparcialitat i rectitud de dit Tribunal.

El senyor DOVAL defén el dictamen.

El senyor BUGALLAL rectifica.

Se posa a discussió el informe del Tribunal Suprem en l'acta de Vic.

El senyor BERTRAN I MUSITU l'impugna. Se deixa de qual Govern hagi comès coaccions tant en les eleccions d'aquell districte, que no's recorda altre cas igual.

El senyor RAVENTOS defén el dictamen i rebutja la afirmació de que el Govern cometés coaccions en les eleccions de Vic.

El ministre d'HISENDA, que ha entrat en la Cambra fa un moment, intervé per a defensar la conducta electoral del Govern.

Segueix la discussió i s'aixeca la sessió

SENAT

MADRID, 24

Presideix el senyor García Prieto i en el banc blau estan els ministres de Marina i de Foment.

El senyor ELIAS DE MOLINS s'ocupa de la qüestió del sulfat de coure. Diu que hi ha 34.000 hectàries de vinya invadides pel mildiu.

El ministre de FOMENT contesta que el govern se'n preocupa de l'assumpte.

El senyor ELIAS DE MOLINS rectifica.

El senyor RAHOLA intervé en el debat.

El ministre de FOMENT li contesta que si es demostra que els agricultors no poden pagar el sulfat de coure a preu que ha sigut fixat pel govern, es rebaixarà.

Es passa a l'ordre del dia i s'aproven variis dictàmens d'actes.

Juren el càrrec variis senadors.

Es discuteixen variis vots particulars als dictàmens de les actes i s'aixeca la sessió.

Darrera hora

De Barcelona

Galeria de catalans il·lustres

Anit tingué lloc al Saló de Cent de les Cases Consistorials la solemne sessió amb l'objecte de col·locar a la Galeria de Catalans il·lustres els retrats del doctor don Ramón Lázaro de Doa i d'En Joaquim M.ª Bartrina i Ayxemus.

A l'entrar la comitiva al Saló de Cent la Banda Municipal tocà una marxa. Ocuparen la presidència l'alcalden senyor Rius i Rius qui tenia als seus costats el magistrat senyor Galindo representant del President de la Audiència, el diputat provincial senyor Bassols, el representant del bisbe i el doctor Carreras i Artau pel rector de l'Universitat.

Ocuparen lloc en altres seients els senyors Josep M.ª Roca, Rubio i Lluch, Francesc Mathieu, Apelles Mostres, Courat Roure, Narcís Oller, representants de variis corporacions literàries i científiques.

Acte seguit es desclougué la cortina que cobria el retrat del doctor Dou tributant e públic una ovació. Don Guillem Maria de Brocà pujà a la tribuna a llegir la biografia del doctor Dou en la que esmenta tot lo més notable de la vida del il·lustrat pedagog.

El seu treball fou molt aplaudit.

A continuació es desclougué la cortina que cobria el retrat del senyor Bartrina essent ovacionat igualment.

En Josep Roca i Roca donà lectura a un molt documentat treball en el qual fa historia de la vida del gran poeta i filòsof.

Enumerà minuciosament els seus vasts coneixements en diferents matèries treient-ne la conclusió de que si don Bartrina s'hagués escrit tot lo que ell havia dit en converses i reunions, la seva obra seria grandiosa. Amb tot, en Bartrina, després de lluites va poder triomfar en la poesia per sobre de totes les malvolències dels literats espanyols.

El senyor Roca i Roca fou molt aplaudit al finalitzar la lectura del seu extens i documentat treball, donant-se per terminat l'acte que revestí molta importància.

Imp. n'EL POBLE CATALA, Est. 16.

enredades i dubtoses vies amb mil edificis i caminets a fi de que restés perdut sense remei qui's seguis, així els fills dels teucres en son joc guerrier se barregen i entrecruen continuament, semblant als dels fins que tallen les aigües pels mars Carpaci i Libic, i creuen les ones i juguen amb elles.

Quan Ascani voltà de muralles a Alba-longa renovellà aquestes jocs guerriers ensenyant-los als llatins. Del mateix modo que Ascani i amb ell la joventut troiana, los practicaren els Albans i d'ells els rebé Roma, que encara's conserva com un honor patrí, i els noietis l'a omenen Troia i esquadrons troians.

Tals jocs celebraren en honor de Anquises. Però aquí la variable fortuna canvià l'aspecte de la festa, puig mentre's commemoraven amb jocs aquell aniversari, Junó, la filla de Saturn, envià a la ninfa Iris des del cel a les naus lliques, donant-li impuls amb el favor dels vents.

Intenta encara noves maneres puig no està pas satisfet son antic rencor. Iris, describint en l'espai un arc de mil colors, recorre breument el camí onse ser vista de ningú. Mira aquell gran concurs i recorre el port i la costa que aleshores estaven deserts i les naus abandonades. Un xic apartades en la oblidada costa ploren les troianes la mort d'Anquises i contemplen angunioses la profunda mar. Totes se planten per aquest istil: «Ai de nos-

có animós, que al Lací hauràs de vencer a una gent forta i d'aspres costums. Però de primer baixa als infernals regnes de Plutó i búscam on el profund Avern, oh fill, puig no habito el negre Tàrtar ni entre les teistes ombres, sinó l'Eliseu, en la amena companyia dels virtuosos. Allí t'hi portarà la casta Sibila després d'haver sacrificat negres víctimes. Allavors coneixes a tota la teva descendència i les ciutats que has d'edificar. I ara, vale, que ja la humida nit arriba a la mitat de son curs i sol ixent m'ofèn amb el buf de sos caballs.» Dit això s'esvalià com dèbil fum, i exclama Enees: «Per què t'en vas? de qui tuges, o qui't priva de donarme una abraçada?» Reviscola després les cendres i foc mitg apagat i venera als tutelars de Troia i el sagrari de Vesta oferint-los blat sagrat i perfums d'encens.

Al moment convoca als amics i principalment a Acestes i els comunica la ordre de Júpiter que li ha donat son pare i el determini que l'anima. Tots aproben desseguida son parer i Acestes no refusa aquelles ordres. Traslladen les matrones a la ciutat i separen als qui no els mou l'amor a la gloria. Els demés renoven els bancs, aprian lo destruit pel foc i col·loquen cordatja i rem. Ara son pocs en nombre però plens d'ardiment per a la guerra.

Entretant Enees demarca la ciutat amb la relia i sortija els terrenos: un espai serà llió, l'altre Troia. Plauia a

Enees, connotat per aquella trista desgracia, no sabia quina determinació prendre, dubtant entre quedar-se als camps de Sicília oblidant la von dels fets o dirigir-se a Italia, quan el vell Nautes, a qui donà ciencia la tritonía Pal·las i'l feu insigne per son enginy, donava sa opinió sobre les senyals del furor diví i sobre lo que manen els fets, i després d'aconhortar a Enees, li parla en aquestos termes: «Fill de Venus, seguim lo que un dia i altre dia ns marquen els fets: lluitant vencerem tots els obstacles, per forts que sien. Acestes que és d'origen diví donarà son amigable consell i t'ajudarà de bon grat. Confiahi als qui sobren de les naus perdudes i als qui estiguin cansats de la empresa i la fortuna. Tria als més vells, tria a les dones, cansades ja de navegar i a tots els invàlids o temerosos dels perills i permet-los que habitin aquestes terres; que fundin una ciutat i que l'anomenin Acesta, si Acestos ho permet.» El consell d'aquell vell amic encoratja a Enees, mes després torna son anim a dubtar. I ja la nit passejava pel firmament sa carrossa quan li semblà veure la imatge de son pare que baixava del cel i que li deia: «Fill meu, més estimat que la vida quan ne tenia: bé prou has sigut atormentat pels fets il·lacs. Vinc per ordre de Júpiter, que ha apartat l'incendi de les naus i s'ha compadit de tu desde'l cel. Segueix els prudents consells que t'ha donat el vell Nautes. Porta a Italia els joves de

altres jocs a'es de la mar i sempre vagant per mars!» Desigen morar a ciutat i les enutja passar la vida per les ones. Iris, amestrada en l'art d'enganyar, se barreja entre elles i deixa el vestit i fesomia de deessa. Se transforma en Beroe la esposa de Doricles d'Ismar qui en altre temps tingué noblesa, fama i descendencia i parla així a les matrones frigies: «Oh dissortats, que no morireu a mans dels grecs sota les muralles de la patria! Oh generació malaurada, quanta desgracia to, guarda la fortuna! Ja fa set anys que fou arrassada Troia i des de aleshores ençà que vaguem per mil terres i mars, per mil roques inhospitables i mil climes; i sempre buscant a Italia que sembla que'ns va fugint, i sempre arrossegades per les ones. Ara som a terres de nostre germà Erix i d'Acestes, ¿perquè no hem de fundar una ciutat i habitar-la? Oh patria! oh penates salvats enemícs ¿no veurem mai una ciutat que'ns digui Troia? no hem de veure altre Xantus i altre Símiois? Si, seguime i cremem aquestes naus infastes. Jo he vist en somnis la imatge de Cassandra, furiosa, que'm donava teles enceses i em deia: «Aquí han de buscar a Troia, aquí és vostra patria.» La ocasió ens favoreix, ja és temps de fer-ho puig no admeten esperar els avisos del cel. Mireu aquests quatre altars de Neptú: el mateix deu ens donarà coratge i medis.» Dient això agafa un tí encés i alçant sa dextra el llença amb furia en mig de les

Todas las Fiebres Peligrosas

Viruela, Sarampión, Escarlatina, Tifus, Erisipela, Influenza, Fiebre puerperal, se curan en ALGUNOS DIAS, con frecuencia en algunas horas por la

BOISSON BLANCHE

Del Abate MAGNAT, Cura de Ancone (Drôme)

Es el DIURÉTICO MAS POTENTE

M. BREMOND, farm., 84 de la Madeleine, 65, Marsella

enviara gratuitamente folletos y muestras

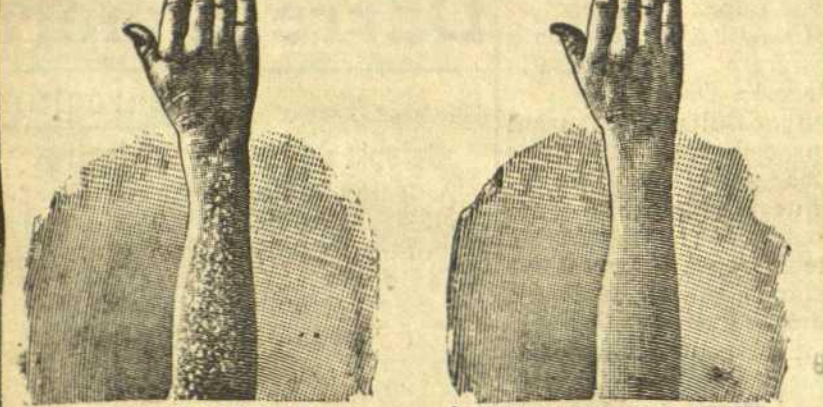
6 frascos 42 fr. — 12 frascos 20 fr.

Es pagar muy poco la curación de una existencia que nos es cara.

Descobrimient sensacional

Curación de las Malalties de la Piel de los Estados Unidos

La piel - Mals de les cames

ABANS DE LA CURACIO

DESPRES DE 15 DIES DE TRACTAMENT

Havem senyalat als lectors d'aquest periòdic el descobrimient sensacional del senyor RICHELET, apotecari i químic a Sedan (Fransa), en lo que toca a les malalties de la pell. Heus aquí la llista d'aquestes malalties que han estat curades després d'alguns dies per aquest tractament meravellós.

Eczema, urticaria, impetigo, acnes, sarpullidos, prurigo, coques, sarpullidos tarinaceos, sycois de la barba, piores, varices, llagues varicoses y eczemes varicoses de les cames; malalties sifilitiques.

Aquest meravellós tractament exerceix sa acció tant sobre'l lloc ont se localisa'l mal, com sobre la sang, que després d'alguns dies, se troba transformada y purificada.

Tots els assaigs han tingut bon èxit, y no ha sobrevingut mai una recaída després de la curació.

El preu del tractament és proporcionat a totes les condicions de la fortuna. (Hi ha un tractament per a nois de tres fins a setze anys).

El senyor RICHELET acaba d'instalar dipòsits a totes les farmacies y drogueries d'Espanya.

Un follet, en llengua castellana, tractant de les malalties de la pell serà enviat gratuïtament pels dipòsits a totes les persones que'l demanin.

Per a obtenir també gratuïtament aquest follet n'hi ha prou ab dirigir-se al senyor L. RICHELET, Sedan. Actualment a Bayona, RUE DEL PORT, 6 (FRANÇA)

BARCELONA. — Senyors Vicens Ferrer i Ca, Princesa, 1, farmacia i drogueria i la seva sucursal. — Srs. Fills de J. Vidal i Ribes, Moncad, 21, farmacia i drogueria i les seves sucursals. — Dr. Andreu, Rb'a de Catalunya, 66, farmacia. — Srs. Uriach i Ca, Moncada, 20, drogueria; Societat Anom. Monegal, Porta de l'Angel, 14, drogueria. — D. Josep Segala Estalella, Rb'a. Flors, 4, farmacia, (Centre d'especifics). — D. Viladot, farm. — D. Antoni Serra, farm.

Bodes i bateigs

Si voleu comprar bosses i capes amb gust i economia, visiteu l'antiga fabrica de capes carrer Sant Pau, 38

Esqueles mortuories se n'admeten fins a les dues de la matina

UROMIL

Poderós anti-reumàtic absolutament inofensiu

L'UROMIL aconsegueix curacions jamai assolides amb preparats de LITINA, PIPERAZINA, etc. en malalts rebels a tot tractament. L'UROMIL produeix immediatament un augment d'orina, purifica la sang, tonifica el cor, desinfecta les vies urinaries, redueix els càlculs, facilitant la seva expulsió. Es lleugerament efervescent i no exerceix la més insignificant influència perjudicial per a l'estómac, encara que's prengui en dosis elevades.

Els anàlisis de l'orina, a's pocs dies de prendre l'UROMIL demostren científicament que és incomparable per a dissoldre l'excés d'àcid úric i curar totes les manifestacions de la DITES URICA, les conseqüències de la qual són: el

FARMACIA INTERNACIONAL, Rambla del Centre, 17. — BARCELONA

CICLES SANROMA

El més sòlid i lleuger

Telefon 1445 Balmes 62 BARCELONA

EL NEGRO

15, Comte de l'Assalt, 15

GRAN MAGATZEM de Mobles a Plaques

Gran llindar; des de 2 rals setmanals

15, Comte de l'Assalt, 15

Les injeccions, els lavatges, el sàl i l'arbol solen retraçar la cura de la purgació, semblant primer que va bé, però al deixar-lo tornar el flux, i en general, sols entrenen la cura. Amb les especialitats PARADELL en pocs dies se logra la cura completada.

FARMACIA PARADELL Comte de l'Assalt, 23 BARCELONA

Aparells parlants

discs i rotllos autoplans

COMPRA, CANVI I LOGUER

NEW-PHONO-Ample, 35, Barcelona

isucursal Plaça Trilla, núm. 4, Gracia

TIRANT-BENEFACCTOR

PATENTAT

DEL DESENROTLL DEL PIT DE LES SENYORES CAVALLERS I NENS

Indispensable a tota persona que aneci i practiqui l'higiene en el vestir. Amb l'ús del TIRANT-BENEFACCTOR les senyores conseqüent el desenrotll dels seus pits, pugen prescinir l'ús de medicines i el guien perjudicials moltes vegades a la salut. De venda a casa dels senyors EDUARD SCHILLING, S. en C. Barcelona-Madrid-Valencia, i al fabricant de lligues i tirants "Sm-rtg".

AMADOR ALSINA

Riera S. Joan, 8, Barcelona, que enviarà follet gratis a qui e demani

Fumisteria Caldereria

Assecadors industrials

CALEFACCIONS per a aigua, vapor i altre.

ESTUFES de desinfecció de robes, útils de cirugia, barberia, mobles, etc.

APARELLS TERMO-SIFON per a calentar aigües per a banys, dutxes, lavabos, etcètera, etcètera.

CUINES centrals, fixes i portàtils.

CONSTRUCCIO de tota classe de treballs especials en ferro, segons model i encàrrec.

Fills de Josep Preckler

FÀBRICA: CARRER DEL CONCELL DE CENT, NÚMERO 241 AL 245

MAGATZEM I OFICINES: RONDA UNIVERSITAT, 14-TELÉFON 1243-BARCELONA

"LAS MARAVILLAS DE ESPAÑA"

Director JULES LAURENDO

La colecció gràfica més esplèndida editada hasta hoy día y que ofrece exacta — visión de la realidad. —

Serie de 8 Álbums, que formarán la colección completa, reuniendo en sobrios grabados lo mucho que España encierra de bello, artistico, curioso y monumental.

Albuns publicados: MADRID SAN SEBASTIÁN BARCELONA

Trimestralmente aparecerá un nuevo álbum hasta completar la colección.

Cada Álbum "Las Maravillas de España" se vende, al precio de 3 pesetas en Madrid y 3,50 en provincias, en todas las librerías de España y en la Casa Editorial Bailly-Baillière, Pl. de Santa Ana, 11, y Núñez de Balboa, 21, MADRID

Gran Sastreria de Santiago i Perales

Trajos a mida amb genres estrangers i del país de 60 a 150 p es. TALLADORS DE PRIMER ORDRE Assortit selecció de novetat de recent creació en articles per a cavaller

CAMISES DES DE pessetes 4 a 15	CORBATES ANGLESES DES DE pessetes 1'50 a 9	MISIONS DES DE pessetes 1 a 6	C MISETES DES DE pessetes 2 a 50	CALSA AMERICA DES DE pessetes 15 a 25	BERRETS DE PALLA DES DE pessetes 4 a 10	GORRES NOVETAT DES DE pessetes 1'50 a 7'50
--------------------------------	--	-------------------------------	----------------------------------	---------------------------------------	---	--

PREU FIXE Bastons des de 3 a 40 pessetes, Paragües des de 8 a 50 pessetes, Bandes Sport a 5 ptes. Leggings a 20 ptes. Impermeables des de 70 a 125 pessetes

Interessa visitar aquesta important casa PREU FIXE

11 FONTANELLA 11

naus. Les troianes resten esparverides i atònites. Aquí una d'elles anomenada Pirgo que era la més vella i que fou dida de tots els fills Priam diu: «Troianes, aquesta no és Bèroe, no és la esposa de Dorió. Fixeu-se en son posat diví i sos ulls lluminats; repareu son vigor, sa figura, el só de sa veu i son caminar. Jo mateixa al separar-me de Bèroe la deixí malalta i enllestida per ésser la única que no assistia als honors d'Anquises.»

Així parlà. Les troianes començaren per mirar les naus amb ulls malignes, duplant entre son desig de morir a aquell lloc o als regnes on les cridaven els fets, quan la deessa s'elevà al cel amb ales equilibrades deixant darrera seu un arc lluminós. Espantades allavors per aquell prodigi i preses de turor comencen a cridar i treure'l foc del santuari: algunes despulpen les ares i llenquen les rames i teies. El foc se cala activament per remes i fustes i s'apodera de tota la nau.

Eumelus és qui porta al túmbol de Anquises i a la multitud que era a les festes la notícia de la crema, i tots contemplen les guspies que fugen entre nuvolades de fum.

Ascendí el primer, gojós com estava comandant la companyia equestre, corre amb son cavall cap al port, on regna la turbació, sense que puguin deturar-lo sos ayos tots espantats. A l'arribar-hi exclama: «Què és aquest sobtat furor que feu, on aneu, misèrables ciutadans? no és el campament grec

lo que cremu; no és l'enemic, és vostra única espe ança. Mireume, jo soc vostre Ascani». Diu, i mentres, tira a terra el morrió que duia per al simulacre militar.

També hi corre Enees i junt amb ell tots els troians. Les matrones fugen esmaperades per tota la costa i s'amaguen entre les roques allà on se troben o bé a la floresta. S'espanten de son fet i de l'incendi i, tornades en sí, regoneixen als seus i es veuen lliures de la furia que ls inundia Junó.

Mes les flames no minven, ni s'aplaça la torça indòmita del foc. Encara que la fusta toca l'aigua, la estopa treu fum lentament. El foc va consumint les carenes i s'ensenyoreja de tota la nau. Ni el treball dels homes el domina, ni l'aigua que hi tiren a sobre. El piadós Enees esquinsa ses vestidures i invoca als deus, juntes les mans: «Júpiter omnipotent: si no aborreixes a tots els teues sense excepció, si et compadeixes encara de les desgracies humanes, fes que minvi aquest incendi. Salva de la ruina lo poc que'ns resta, o si ho mereixo, donam la mort amb ton llamp venjador i anorream amb ta dextra». Tot just digué això quan se presenta una extranya tempesta, el tró ressona en muntanyes i garrigues, i cau arreu una abundant pluja condensada pels negres Austres. Les naus s'omplen d'aigua, se mullen les fustes mig cremades, fins que queda apagat tot el foc i se salven totes les embarcacions excepte quatre.

Aestes la ciutat, institueix el senat, convocats els vells, estableix lleis. Alcan un temple a Venus Idalia al cimall del Erix, vehi dels astres, senyalant-li un sacerdot i aigint-hi un bosc sagrat prop del túmbol d'Anquises.

Després que celebraren els sacrificis durant nou dies, els seus vents aplacaren les ones i bufant l'austre invita altre cop a la mar. S'estén per la torta costa un sentit plor i tots s'abracen nit i dia. Ara les matrones voldrien anar amb los qui marxen, i tots els qui abans temian al mar i creien intolerable sa furia voldrien sofrir tots els treballs del viatge. Enees els aconhorta amb frases carinyoses i, enternit també, els recomana a son parent Acestes. Mana sacrificar tres badells a Erix i un cabridet a les tempestats, i fa treure ordenadament les amarras de les naus. Ell, dret en la popa, coronat son cap de rams d'olivera, alça una copa i tira a les ones salabroses les entranyes de les víctimes i derrama vi pur. Tots a una sos companys mouen els remes i volen pel mar ajudats d'un suau oreig que empeny les popes.

Venus en tant, agitada d'inquietuts parla a Neptú treient de son pit aquestes queixes: «La aspra furia i rabia insaciable de Junó m'obligan a recorre a tots els precis, oh Neptú. Ni el temps, ni pietat alguna la aplaquen; ni fins venguda per les ordres de Júpiter o dels fets descansa. No en té prou d'haver anorreat amb son odi cruel una ciutat de Frigia i castigat sos restos

racs. De llur coll penja també un collar d'or que ls arriba fins al pit. Tres són els esquadrans i tres els oficials que ls manen: cada esquadra és composta de dotze nois que segueixen a son quefe: resplandeixen en distintes files i els oficials són iguals.

Un esquadra'l mana Priam, que du el nom de son avi. Es fill de Polites, qui havia de propagar la descendencia itàlica. Monta un cavall traci de dos colors, blanc d'una mà i amb una taca també blanca al front. L'altre oficial és Atis, amigué i company de Julus, del qual ve la familia italiana dels Atis. El darrer i més herós de tots és Julus. Monta un cavall sídoni que li havia regalat la reina Didó per a memoria i penyor del seu amor. Els demés van en caballs sicilians regalats per Acestes.

El espectadors troians reben amb aplaudiments a aquells guerrers ple de de tremor i esperança que copien els semblants de llurs progenitors. Els semblants de revista per a que ls s'acabassen en revista per a que ls s'acabassen en revista. De prompte Epitides dona una veu fent una senyal i tots corren en linia; i després els tres oficials dividixen l'esquadra en companyies i, avissats de nou, donen la volta i presenten les llances amb posat d'atacar. Exten altres exercicis, marxes i contumarmarxes, fent un simulacre de batalla; ja fugen, ja giren les llances com si a enemics, ja marxen igualats com si haguessin fet les paus. Com l'antic lloberine de Creta diuen que formava